

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 31 Ağustos 2021

Sayı : 34747

- 49958

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI' NA

Aşağıda yer alan sorularımın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından, Anayasa'nın 98 ve TBMM Tüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince, yazılı olarak cevaplanması için gereğinin yapılmasını arz ederim.

Gökhan ZEYBEK

İstanbul Milletvekili

TBMM Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Üyesi

1. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti, Çanakkale, Suriye, Irak ve Kafkas cephelerinde savaşmıştır. Bayburt'tan savunmayı yöneten Mareşal Fevzi Çakmak'a göre Şark Cephesi'nde savaşan 3. Ordu'nun en mühim harekâtı Bayburt Mıntıkası'nda cereyan etmiştir. 3. Ordu'nun ağırlık noktasını teşkil eden 3. Mıntika Bahtlı, Kop, Ziyarettepe, Çoruh ve Masat Deresi arasındaki Kaladere Tepesi, Kaçkar, Kırklar, Soğanlı, Yamalı, Kemer ve Zigana Dağı'na kadar olan mıntıkadır. Şark cephesinde Ruslar; 16 Şubat 1919'da Erzurum, 6 Mart 1916'da Rize, 15 Mart 1916'da Tercan ve 26 Mart 1916'da Of'u almak suretiyle Bayburt'un çevresini işgal etmişlerdir. 18 Mart 1916'da Danzut (Darıca), 26 Mart'ta Ahpunus (Çamlıközü), 27 Mart'ta Çoruh Cephesi ve Masat'ta şiddetli çatışmalar başlamıştır. Binbaşı Halit Bey'in hemen hemen tümü Bayburt ve çevresinden toplanan gönüllü milis ve erlerden oluşan 3 alaylı Çoruh Müfrezesi bu çarpışmalarda üstün fedakârlıklar göstermişlerdir. 16 Temmuz 1916 gününe kadar devam eden bu savunmayı 5.Ordu Komutanı Vehip Paşa ve 5. Kolordu Komutanı Mareşal Fevzi Çakmak 'Muvaffak Olmuş 2. Plevne Savunması' söylemleriyle şanlı tarihimize altın harflerle kaydetmiştir.

Bu büyük savunma sonrası 1963 tarihinde yapımı tamamlanan, Bayburt - Aşkale yolunun 27. kilometresindeki Kop dağı sırtlarında bulunan Kop Şehitleri Anıtı'ndaki kitabede; "Ey Yolcu! Bu anıt 1916 yılında Kop Geçitleri'nde ve Çoruh Havzası'nda 6 ay en çetin şartlar altında savaşarak kanları ve canları ile 2. Plevne sayısız Türk şehidinin aziz hatıralarına ithaf edilmiştir. Bu dağları geçerken her karış toprağında bir şehidin mübarek kanı ve her adımında bir kahramanın saygıya değer kemiğinin yattığını unutma. Onlar içimizde ülkü, dilimizde türkü, imanımızda rehber ve hayatımızda gururdur." yazılıdır.

49958

Ancak;

Vatan savunmasında önemli bir yeri olan, Millet olarak göğsümüzü kabartan, 2.Plevne Savunması olarak nitelendirilen Kop Savunması'nı bizlere hatırlatan Kop Şehitleri Anıtı'na yaptığımız ziyaretimizde karşılaştığımız kaderine terk edilmiş, özensiz ve bakımsız manzara bizlerin yüreğini dağlamıştır, aziz şehitlerimizin kemiklerini sızlatmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Kültür Bakanı olarak Kop Şehitleri Anıtı'nın şehitlerimizin kemiklerini sızlatan bakımsız halinden bilginiz var mıdır? Bilginiz yok ise gidip görmeyi düşünüyor musunuz?
- 2- Vatan savunmasında önemli bir yeri olan, Millet olarak göğsümüzü kabartan ve 2.Plevne Savunması olarak nitelendirilen Kop Savunması'nı bizlere hatırlatan Kop Şehitleri Anıtı'nın vicdanları sızlatan bakımsız halini ortadan kaldırmak için bir projeniz bulunmakta mıdır?